

RechterTie.nl Nieuwsbrief

<http://www.rechtertje.nl/>

Nummer 21, 22 oktober 2004

Het geheim van "Het geheim van de wierrookklok"

In het vorige nummer maakte een nieuwe strip zijn debuut. Zoals vermeld zijn de tekeningen ingescand van drukproeven die gered werden uit een stapel oud papier. Er zijn echter nog een paar onduidelijkheden rond die versie die ik graag met u wil delen.

Julius de Goede, de gulle schenker, omschreef zijn vondst letterlijk als "Gered uit het oud-papier archief van Sijthoff". Dat moet dan Sijthoff Pers Dagbladcombinatie zijn, onderdeel van Wegener, en uitgever van de Goudsche Courant en de Haagse Courant. Vermoedelijk zijn het dus drukproeven voor die dagbladen; maar in welke tijd moeten we ze ongeveer plaatsen?

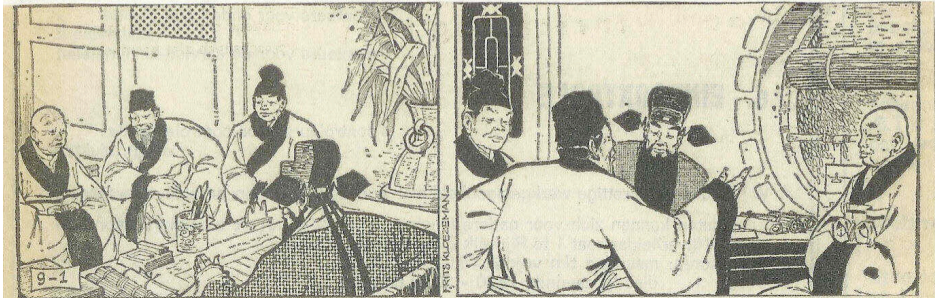
Correctie

Hieronder ziet u een scan van de tekst van aflevering 1 zoals die in de drukproeven staat. Interessant is de correctie in de tweede zin: het woord "misdaad", duidelijk een vergissing, is verbeterd in "middag". Naar aanleiding daarvan ben ik verschillende versies van de strip naast elkaar gaan leggen.

Zelf heb ik er twee: een volledige set krantenknipsels uit het AD, begin jaren tachtig; en de uitgave in boekvorm van Loeb (serie 8 op de website). In het krantenknipsel, om precies te zijn van 16 maart 1981, blijkt het foutieve "misdaad" te

RECHTER TIE EN HET GEHEIM VAN DE WIERROOKKLOK

door Robert van Gulik

1 Het leven van een districtsbestuurder bestaat niet alleen uit het oplossen van misdaden. Deze middag heeft Rechter Tie besteed om een zakelijk geschil uit de wereld te helpen tussen de reders Hwa Min en Yie Pen. „Ik geloof dat de zaak nu wel geregeld is”, zegt Rechter Tie als het tegen vijfven loopt. „Wat denkt u ervan, meneer Ho?” De Heer Ho is een gepensioneerd rechtskundig ambtenaar, een gezette man met een kaal hoofd, die

de Rechter in deze zaak belangeloos van advies heeft gediend. Hij schraapt zijn keel en antwoordt op zijn precieze manier: „Het ontwerp voorziet inderdaad in alle mogelijkheden. De nieuwe regels voor de scheepsbouw zijn gillijk en verzekeren iedere reder een eerlijk deel van de winst.” Hwa Min, de reder die naast Ho zit, een geslepen zakenman met een dunne, rafelige baard, zegt op spijtige toon: „Billijk, ja, maar als koopman hoor ik lie-

ver het woord „voordelig”. Als de concurrentie met mijn collega's vrij was, gebleven, zou dat heel voordelig voor mij zijn geweest”. „De scheepsbouw heeft te maken met onze kustverdediging,” antwoordt de Rechter op droge toon, „en de regering wenst daarom geen bevoorrechte posities. Dank zij het advies van meneer Ho is deze zaak nu in kunnen en kruiken. Alle reders zullen zich aan de nieuwe voorschriften houden.”

staan. In de Loeb-versie (1981) daarentegen blijkt het begin van de zin veranderd te zijn in "Deze keer is Rechter Tie bezig geweest om ...". Dus geen van beide bevat de voor de hand liggende correctie zoals die in de drukproeven staat! Vervolgens stuurde Pim Koldewijn me naar aanleiding van de vorige nieuwsbrief bovenstaande scan van een oorspronkelijke publicatie in een onbekend regionaal dagblad, midden jaren zestig. Wat blijkt: tot mijn stomme verbazing staat in de tekst het correcte "middag"!

De meest logische verklaring lijkt me dat de drukproeven bestemd waren voor de originele publicatie, waarin de correctie dan ook is meegenomen. Voor de publicatie in het AD is een kopie van de oorspronkelijke tekst gebruikt die niet door een even nauwgezette corrector is doorgenomen. Voor de uitgave van Loeb gebeurde dat wel, maar die corrector had blijkbaar niet de beschikking over een origineel en heeft er dus maar een eigen draai aan gegeven.

Afmetingen

Een andere vraag waar ik nog mee zit is: op welk formaat zijn de strips oorspronkelijk getekend? In de drukproeven zijn de tekeningen steevast 205x66mm. Is dat een standaardformaat in de stripwereld? Of zijn de tekeningen technisch op maat gebracht? De krantenversie zijn allemaal een tikje kleiner, terwijl de Loeb-versie microscopisch is met zijn 116x37mm.

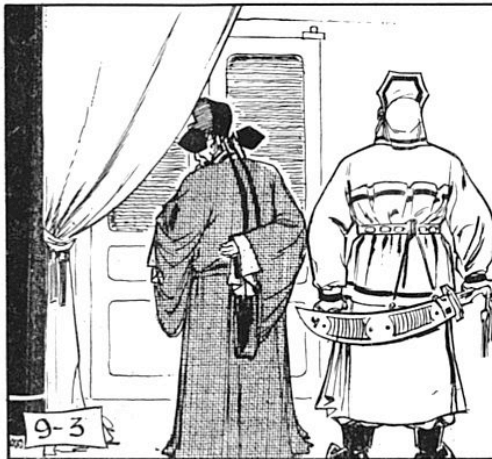
Nieuw op de website

Tenslotte wil ik u er graag op wijzen dat de website sinds kort ook een overzicht van de stripverhalen biedt (Rechter Tie -> Stripverhalen).

RECHTER TIE EN HET GEHEIM VAN DE WIERROOKKLOK

1. Het leven van een districtsbestuurder bestaat niet alleen uit het oplossen van misdaden. Deze middag heeft Rechter Tie besteed om een zakelijk geschil uit de wereld te helpen tussen de reders Hwa Min en Yie Pen. "Ik geloof dat de zaak nu wel geregeld is," zegt Rechter Tie als het tegen vijfven loopt. "Wat denkt u ervan, meneer Ho?" De Heer Ho is een gepensioneerd rechtskundig ambtenaar, een gezette man met een kaal hoofd, die de Rechter in deze zaak belangeloos van advies heeft gediend. Hij schraapt zijn keel en antwoordt op zijn precieze manier: "Het ontwerp voorziet inderdaad in alle mogelijkheden. De nieuwe regels voor de scheepsbouw zijn billijk en verzekeren iedere reder een eerlijk deel van de winst." Hwa Min, de reder die naast Ho zit, een geslepen zakenman met een dunne, rafelige baard, zegt op spijtige toon: "Billijk, ja, maar als koopman hoor ik liever het woord "voordelig". Als de concurrentie met mijn collega's vrij was, gebleven, zou dat heel voordelig voor mij zijn geweest." "De scheepsbouw heeft te maken met onze kustverdediging," antwoordt de Rechter op droge toon, "en de regering wenst daarom geen bevoorrechte posities. Dankzij het advies van meneer Ho is deze zaak nu in kunnen en kruiken. Alle reders zullen zich aan de nieuwe voorschriften houden."

Rechter Tie en het geheim van de wierrookklok

3. "Laat de huismeester wachten, Tsjiao Tai," zegt Rechter Tie, "ik zal Ho dit ontstellende nieuws zelf meedelen. Waarschuw jij intussen de lijkschouwer." De Rechter gaat weer naar binnen. Het gebeurt niet vaak dat hij naar woorden moet zoeken, maar dit maal aarzelt hij voor hij het woord richt tot de gepensioneerde ambtenaar. "Het was uw huismeester, meneer Ho," zegt hij eindelijk. "Hij kwam heel slecht nieuws brengen over uw vrouw." De Rechter wacht even en vervolgt dan op ernstige toon: "Uw vrouw heeft de hand aan zichzelf geslagen, meneer Ho. Het schijnt dat ze zich heeft opgehangen in het tuinprieel." Ho is opgesprongen uit zijn stoel. Wanhopig roept hij uit: "Mijn vrouw dood! Waarom? O, ik wist dat ze de laatste tijd neerslachtige buien had, maar dat ze zich zou op hangen!" Verslagen laat hij zich weer in zijn stoel zakken. "Uw huismeester wacht buiten om met u mee te gaan," zegt Rechter Tie, die geroerd is door het verdriet van de oude ambtenaar. "Ik zal de lijkschouwer met U meesturen om meteen de overlijdensacte op te stellen. U wilt natuurlijk dat alles zo snel mogelijk geregeld wordt. Geloof U mij als ik zeg dat we allenaal met u meeleven. Als ik iets voor u kan doen, zeg u het dan."

4. De oude ambtenaar Ho is door smart overmand na het bericht dat zijn vrouw zich heeft opgehangen. "Dood," mompelt hij op doffe toon. "Zelfmoord: En dat maar enkele uren nadat ik haar verliet." Yie Pen legt zijn hand op Ho's schouder en mompelt onhandig een paar woorden van deelneming. Zelfs de harde zakenman Hwa Min is verslagen door het ontstellende nieuws. Eindelijk kijkt Ho de Rechter aan en zegt aarzelend: "U zegt dat ik u om een dienst kan vragen. Welnu, Edelachtbare, ik heb tijd nodig om....om deze slag te verwerken. Ik durf het haast niet vragen, maar....zou het misschien mogelijk zijn dat u iemand aanwijst om alles voor mij te regelen? Dan kan ik naar huis gaan na de lijkschouwing....Als de dode zal zijn...." Hij maakt zijn zin niet af en kijkt de Rechter hulpeloos aan. "Maar natuurlijk, meneer Ho," antwoordt Rechter Tie onmiddellijk. "Blijft u rustig hier en drink nog een kop thee met onze vrienden. Dan zal ik persoonlijk met de lijkschouwer naar uw huis gaan, de overlijdensacte opstellen en de dode in een voorlopige lijkstaf laten plaatsen. Dat is wel het minste wat ik voor u kan doen. U die het gerechtshof zo vaak geheel belangeloos met uw advies bijstaat. U houdt meneer Ho wel gezelschap, heren?" vervolgt de Rechter tot de twee reders. Over een goed half uur ben ik terug."